Komisja Europejska

Siedem kroków, jakie mogą podjąć przedsiębiorstwa,

aby przygotować się na wejście w życie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych

Sprawiedliwość i konsumenci

Do kogo skierowany jest ten dokument?

Niniejszy przewodnik ma pomóc firmom, które nie obsługują danych osobowych w ramach swojej podstawowej działalności, takim jak małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) przetwarzające głównie dane osobowe swoich pracowników lub listy klientów i kontrahentów. Dotyczy to na przykład handlowców lub sklepów, takich jak piekarnie czy sklepy mięsne, bądź usługodawców, takich jak architekci. W niniejszym przewodniku wymieniono kilka kroków, które należy podjąć, aby przygotować się do wejścia w życie RODO.

Dane osobowe oznaczają wszelkie informacje odnoszące się do rzeczywistej, żyjącej osoby fizycznej (w odróżnieniu od osoby prawnej). Zaliczają się do nich na przykład: imię, nazwisko, adres domowy, adres e-mail lub dane o lokalizacji pochodzące z mapy w telefonie komórkowym. Zazwyczaj dotyczy to danych pracowników, klientów lub dostawców przechowywanych przez przedsiębiorstwo.

Im mniejsze jest ryzyko szkodliwego wpływu działań przedsiębiorcy na dane osobowe, tym mniejszy jest zakres jego obowiązków

Przestrzegaj podstawowych zasad:

- **zbieraj dane osobowe w jasno określonym celu i nie używaj ich do innych celów** (jeśli poprosisz klienta o jego adres e-mail, aby przesyłać mu nowe oferty lub promocje, nie możesz użyć tego adresu e-mail do żadnego innego celu ani sprzedać go innej firmie).
- **nie zbieraj danych, których nie potrzebujesz** (jeśli świadczysz usługi dostawy do domu, potrzebujesz np. adresu lub nazwiska na domofonie, ale nie musisz wiedzieć, czy dana osoba pozostaje w związku małżeńskim czy nie) — zwracaj uwagę na to, jakie dane osobowe pozostają pod Twoją kontrolą.

KROK 1 — SPRAWDŹ DANE OSOBOWE, KTÓRE GROMADZISZ I PRZETWARZASZ, CEL, W JAKIM TO ROBISZ ORAZ PODSTAWĘ PRAWNĄ

Zatrudniasz **pracowników**; przetwarzasz ich dane osobowe w oparciu o umowę o pracę i na podstawie zobowiązań prawnych (takich jak składanie sprawozdań do organów podatkowych/systemu ubezpieczeń społecznych).

Możesz zarządzać listą **indywidualnych klientów**, na przykład wysyłać im powiadomienia o specjalnych ofertach/reklamach, jeśli uzyskasz zgodę tych klientów.

Nie zawsze potrzebujesz zgody. W niektórych przypadkach osoby fizyczne oczekują, że ich dane zostaną przetworzone. Przykładowo jako sprzedawca pizzy możesz przetwarzać dane dotyczące adresu dostawy, aby zareklamować jeden z nowych produktów. Taki cel jest nazywany uzasadnionym interesem. Musisz poinformować osoby fizyczne o zamierzonym celu wykorzystania danych i przerwać ich przetwarzanie na prośbę tych osób.

Jeśli zarządzasz listą **dostawców** lub **klientów biznesowych**, robisz to na podstawie zawartych z nimi umów. Umowy te nie muszą być sporządzone na piśmie.

KROK 2 — POINFORMUJ KLIENTÓW, PRACOWNIKÓW I INNE OSOBY FIZYCZNE, JEŻELI GROMADZISZ ICH DANE OSOBOWE

Osoby fizyczne muszą wiedzieć, że przetwarzasz ich dane osobowe oraz w jakim celu.

Informowanie nie jest wymagane, gdy osoby fizyczne posiadają informacje o sposobie wykorzystania danych, na przykład gdy klient prosi o dostawę towaru do domu.

Na żądanie przedsiębiorca ma obowiązek poinformować osobę fizyczną, jakie dane osobowe na jej temat przechowuje, a także udostępnić jej te dane. Gromadzone dane powinny być uporządkowane, aby móc je bez problemu udostępnić, np. gdy pracownik zapyta pracodawcę o rodzaj przechowywanych danych osobowych.

KROK 3 — PRZECHOWUJ DANE OSOBOWE NIE DŁUŻEJ, NIŻ JEST TO KONIECZNE

Dane dotyczące Twoich pracowników: przez cały okres obowiązywania stosunku pracy i związanych z tym zobowiązań prawnych.

Dane dotyczące klientów: przez cały czas trwania relacji z klientem i związanych z tym zobowiązań prawnych (na przykład do celów podatkowych).

Usuń dane, które nie są już potrzebne do celów, do których je zebrano.

KROK 4 — ZABEZPIECZ PRZETWARZANE DANE OSOBOWE

Jeśli przechowujesz te dane w **systemie informatycznym**, ogranicz dostęp do plików zawierających dane, np. za pomocą hasła. Regularnie aktualizuj ustawienia zabezpieczeń swojego systemu.

(Uwaga: RODO nie nakazuje stosowania żadnego konkretnego systemu informatycznego)

Jeśli przechowujesz fizyczne dokumenty zawierające dane osobowe, upewnij się, że nie są dostępne dla osób nieuprawnionych; zamknij je w sejfie lub szafce.

KROK 5 — PRZECHOWUJ DOKUMENTACJĘ DOTYCZĄCĄ PRZETWARZANIA DANYCH

Przygotuj krótki dokument wyjaśniający, jakie dane osobowe przechowujesz i w jakim celu. Może być konieczne udostępnienie dokumentacji krajowemu organowi ochrony danych, gdy tego zażąda.

Takie dokumenty powinny zawierać informacje wymienione poniżej.

INFORMACJE	PRZYKŁADY
Cel przetwarzania danych	Informowanie klientów o ofertach specjalnych / świadczenie usług dostawy do domu; płacenie dostawcom; wypłacanie wynagrodzenia i odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne pracowników
Rodzaje danych osobowych	Dane kontaktowe klientów; dane kontaktowe dostawców; dane pracowników
Kategorie osób, których dotyczą dane	Pracownicy; klienci; dostawcy
Kategorie odbiorców	Organy administracji pracy; organy podatkowe
Okresy przechowywania	Dane osobowe pracowników — do końca okresu obowiązywania umowy o pracę (i związanych z nią zobowiązań prawnych); dane osobowe klientów — do czasu zakończenia relacji/stosunku umownego z klientem
Techniczne i organizacyjne środki bezpieczeństwa w celu ochrony danych osobowych	Regularne aktualizacje systemów informatycznych; zamknięta szafka/sejf
Informacja, czy dane osobowe są przekazywane odbiorcom spoza UE	Korzystanie z usług podmiotu przetwarzającego dane spoza UE (np. na potrzeby przechowywania danych w chmurze)

KROK 6 — UPEWNIJ SIĘ, ŻE TWOI PODWYKONAWCY PRZESTRZEGAJĄ ZASAD

Jeżeli zlecasz przetwarzanie danych osobowych innej firmie, korzystaj wyłącznie z usług dostawcy, który gwarantuje przetwarzanie zgodnie z wymogami RODO (na przykład środki bezpieczeństwa). Przed podpisaniem umowy sprawdź, czy podwykonawca wprowadził już odpowiednie zmiany i dostosował się do wymogów RODO. Zamieść to w umowie.

KROK 7 — SPRAWDŹ, CZY PONIŻSZE ZAPISY MAJĄ ZASTOSOWANIE DO TWOJEJ DZIAŁALNOŚCI

> Aby lepiej chronić dane osobowe, organizacje mogą być zmuszone do wyznaczenia inspektora ochrony danych. **Nie musisz jednak wyznaczać inspektora ochrony danych**, jeśli przetwarzanie danych osobowych nie należy do głównej działalności Twojej firmy, nie jest uznawane za ryzykowne, a Ty nie prowadzisz działalności na dużą skalę.

Przykładowo jeśli Twoja firma zbiera wyłącznie dane o klientach na potrzeby dostawy towarów do domu, nie musisz wyznaczać inspektora ochrony danych.

Nawet jeśli potrzebujesz wsparcia inspektora ochrony danych, możesz przypisać dodatkowe obowiązki jednemu z Twoich istniejących pracowników. Możesz również skorzystać z usług zewnętrznego konsultanta, tak jak wiele organizacji korzysta z usług zewnętrznych księgowych.

> **Zazwyczaj nie jest konieczne przeprowadzanie oceny skutków dla ochrony danych**

Taka ocena skutków jest przeprowadzana w przedsiębiorstwach, w przypadku których ryzyko niewłaściwego wykorzystania danych osobowych jest większe, na przykład w firmach świadczących usługi monitorowania publicznie dostępnych obszarów na dużą skalę (np. nadzór wideo).

Małe przedsiębiorstwa przechowujące dane osobowe na potrzeby zarządzania wynagrodzeniami pracowników i listami klientów nie muszą przeprowadzać oceny skutków dla ochrony danych w przypadku tych operacji przetwarzania.

Grzywny

Organy nadzorcze ds. ochrony danych są uprawnione do karania naruszeń przepisów o ochronie danych. Mogą stosować środki naprawcze (takie jak nakaz lub tymczasowe zawieszenie przetwarzania) i/lub nakładać grzywny.

Decyzja o nałożeniu grzywny musi być proporcjonalna i oparta na ocenie wszystkich okoliczności danego przypadku.

Jeżeli organ zdecyduje się na nałożenie grzywny, wysokość grzywny zależy również od okoliczności sprawy, w tym wagi naruszenia lub faktu, czy naruszenie było umyślne czy powstało poprzez zaniedbanie. Uwzględni też nastawienie i intencje osoby winnej naruszenia.

Aby uzyskać więcej informacji:

1. Zapoznaj się z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi reformy unijnych przepisów o ochronie danych — są one dostępne online we wszystkich językach UE:

https://ec.europa.eu/commission/priorities/justice-and-fundamental-rights/data-protection/2018-reform-eu-data-protection-rules_pl

2. Skonsultuj się z krajowym organem ochrony danych:

http://ec.europa.eu/newsroom/article29/item-detail.cfm?item_id=612080

WAŻNA INFORMACJA

Informacje zawarte w tym przewodniku mają pomóc w lepszym zrozumieniu unijnych przepisów dotyczących ochrony danych.

Przewodnik stanowi jedynie wytyczne — tylko tekst ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO) ma moc prawną. W związku z tym wyłącznie zapisy RODO prowadzą do powstania praw i obowiązków dla osób fizycznych. Niniejsze wytyczne nie skutkują żadnymi wykonalnymi prawami ani oczekiwaniami.

Wiążąca wykładnia aktów prawnych UE należy do wyłącznych kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Opinie wyrażone w niniejszych wytycznych pozostają bez uszczerbku dla stanowiska, jakie Komisja może przyjąć przed Trybunałem Sprawiedliwości.

Ani Komisja Europejska, ani żadna osoba działająca w imieniu Komisji Europejskiej nie jest odpowiedzialna za sposób wykorzystania informacji zawartych w niniejszym przewodniku.

Zważywszy, że niniejszy dokument odzwierciedla stan faktyczny na moment jego sporządzenia, powinien być traktowany jako „żywe narzędzie", które można doskonalić, a jego treść może być modyfikowana bez powiadomienia.

Urząd Publikacji

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2018

Print	PDF
ISBN 978-92-79-85406-4	ISBN 978-92-79-85405-7
doi:10.2838/797616	doi:10.2838/39947
DS-02-18-544-PL-C	DS-02-18-544-PL-N